

דרך האבות - בדרכי האבות

1. רמב"ן על בראשית י"ב:

(ו) "ויעבר אברם בארץ עד מקום שכס": אומר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק ויעקב, והוא עניין גדול, הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה. ואמרו (תנחומא ט): "כל מה שאירע לאבות סימן לבנים", ולכן יאריכו הכתובים בספור המסעות וחפירת הבארות ושאר המקרים, ויחשוב החושב בהם כאלו הם דברים מיותרים אין בהם תועלת, וכולם באים ללמד על העתיד, כי כאשר יבוא המקרה לנביא משלשת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרעו... ולפיכך החזיק הקב"ה את אברהם בארץ ועשה לו דמיונות בכל העתיד להיעשות בזרעו, והבן זה. ואני מתחיל לפרש העניינים בפרט בפסוקים בעזרת השם.

2. נדודי האבות:

בראשית פרק יב

(ח) וַיַּעֲתֶק מִשֵּׁם הַהָרָה מִקְדָּם לְבֵית אֵל וַיֵּט אֶהְלֵה בֵּית אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לִיקְוֹק וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְקוֹק: (ט) וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ וַיִּסּוֹעַ הַנֶּגֶב:

בראשית פרק יג

(ג) וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וַעַד בֵּית אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֶהְלֵה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעִי:

בראשית פרק לה

(טז) וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי עוֹד כְּבָרַת הָאָרֶץ לְבּוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶךְ רַחֵל וַתִּקַּשׁ בְּלָדָתָה: (יז) וַיְהִי בְּהַקְשָׁתָהּ בְּלָדָתָה וַתֵּאמֶר לָהּ הַמְיֻלָּדֹת אֵל תִּירָאִי כִּי גַם זֶה לָךְ בֵּן: (יח) וַיְהִי בְצֵאת נִפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֵּן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְנִימִין: (יט) וַתָּמָת רַחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם: (כ) וַיָּצַב יַעֲקֹב מִצֵּבָה עַל קְבֻרָתָהּ הוּא מִצֵּבַת קְבֻרַת רַחֵל עַד הַיּוֹם: (כא) וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אֶהְלֵה מִהַלְאָה לְמַגְדַּל עֵדֶר:

3. מקוה:

משנה מסכת שקלים פרק א משנה א

באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים בחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכין ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקואות המים ועושין כל צרכי הרבים ומציינין את הקברות ויוצאין אף על הכלאים:

משנה מסכת שקלים פרק ח משנה ב

כל הכלים הנמצאין בירושלם דרך ירידה לבית הטבילה טמאין דרך עלייה טהורין שלא בדרך ירידתן עלייתן דברי רבי מאיר...

4. אבן המיל שבנבי דנאיל:

האימפרטור הקיסר, הבן של אנטינוס האלוהי, הנכד של הדריאנוס האלוהי, הנין של טריאנוס האלוהי מנצח הפרתים, בן הנין של נרווה האלוהי, מרקוס אורליוס אנטונינוס אוגוסטוס, כהן גדול, בעל סמכות טריבונית בפעם ה-17, קונסול בפעם השלישית. מקולוניה איליה קפיטולינה 10 מילים.

5. שלמה שבא:

עומד אתה על קו פרשת המים של הרי חברון וצופה לכאן ולכאן ורואה את הניגודים הפרושים לפניך, כמו כתובים בארץ, חרותים על האדמה:

מזרח, ארץ מוכת שמש, ארץ מדבר יבשה, קשה, לא מרחמת. ארץ שאליה בורחים נביאים, שבה מחפשים מחסה לוחמים ומורדים, שבמערותיה יושבים אנשים הבורחים מפני תענוגות החיים, והם מתענים ומתייסרים כדי לגלות סימנים של אלוהים קנאי ותורת אמת.

מערבה- ארץ שפלה רחבת ידיים, ירוקה מרגיעה יושבת לחוף הים. ארץ נינוחה, אנשים המבקשים פשרה ונחת, סובלניים, תלמידי חכמים הנהנים מפלול של תורה ומחיים בעולם הרוח, ערי חוף משתעשעות.

שתי פנים של מולדת אחת, שתי פנים של עם אחד. הבלתי-נפגשים החיים יחד, מפריס יחד ונותנים כח יחד.

6. בראשית פרק כב:

(ב) ויאמר קח נא את בנדך את חידך אשר אהבת את יצחק וקדך לך אל ארץ המרעה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: (ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עציו עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: (ד) ביום השלישי וישא אברהם את עינו וירא את המקום מרחק: (ה) ויאמר אברהם אל נערו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד פה ונשתחוו ונשובה אליכם: (ו) ויקח אברהם את עציו העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו: (ז) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השא לעלה: (ח) ויאמר אברהם אלהים יראה לו השא לעלה בני וילכו שניהם יחדו: (ט) ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערף את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אותו על המזבח מפעל לעצים: (י) וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו: (יא) ויקרא אליו מלאך יקוק מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני: (יב) ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנדך את חידך ממני: ... (יט) וישב אברהם אל נערו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:

7 פרקי דרבי אליעזר פרק לא

רבי יהודה אומר באותו הלילה נגלה הקדוש ברוך הוא על אברהם ואמר לו קח נא את בנדך את חידך אשר אהבת את יצחק [שם כב, ב]. ויבן אברהם חס על יצחק. אמר לפניו, רבון כל העולמים, לאיזה בן, לבן הערלה [נ"א: הנוול לפני המילה] או לבן המילה, אמר לו את חידך, אמר לו זה יחיד לאמו וזה יחיד לאמו, אמר לו אשר אהבת, אמר לו לזה אני אוהב ולזה אני אוהב, אמר לו את יצחק. והעלהו שם לעלה [שם], אמר לפניו, רבון כל העולמים לאיזה הר, אמר לו בכל מקום אשר תראה את כבודי עומד וממתין לך שם ואמר לך זה הוא המזבח, שפאמר [שם] על אחד ההרים אשר אמר אליך..

8. ישעיה ו, יג:

ואומר עד מתי ה'! ויאמר עד אשר שאו ערים מאין יושב ובתים מאין אדם והאדמה תשאה שממה. ורחק ה' את האדם ורבה העזובה בקרב הארץ. ועוד בה עשיריה ושבנה והיתה לבער כאלה וכאלון אשר בשלכת מצבת בס זרע קודש מצבתה.

לכוהני עמל במקדש מולדת- דימינוכם אנשי עציון.

כמבין סלעים צמחתם עליהם אנשי ההר.

בשבילי עקדה- בין חברון לירושלים צעדתם בדרך.

עד נעקדתם עליהם כעולות תמימות קורבן ציבור. ציבור שלם נעקד על מזבח.

על סף המדינה ולמענה חלל נפלו.

חרב ישראל בידם ונצח ירושלים בניהם.

(הרב משה צבי נריה)